

DUHOVNO ŽIVLJENJE

62

Družinski
tednik za
slovenske
izseljence

LA VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal

A VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal

THE SPIRITUAL LIFE
Weekly Review

BUENOS AIRES
15 — IX — 1934

10 centavos

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je splošno kulturna slovenska izseljenska družinska revija in izhaja tedensko.

Ustanovitelj in glavni urednik: Josip Kastelic.

Urednik SLUŽBENEGA VESTNIKA Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko: Vsakokratni odgovorni izseljenski duhovnik.

Urednica ŽENSKEGA VESTNIKA: Marija Vodopivčeva, Rosario.

Urednica NAŠEGA MLADEGA RODU: Krista Hafnerjeva, učiteljica, Jesenice na Gorenjskem, Jugoslavija.

Dopise in vsa vprašanja in sporočila, ki zadevajo vsebino lista pošiljajte, prosimo, na: Uredništvo Duhovnega življenja, Avalos 250, Buenos Aires, Rep. Argentina.

Telefon uredništva je: 59 Paternal 3919.

V upravnih zadevah, to je zlasti glede naročila, plačila in oglasov, se obračajte, prosimo, na: **Upravo** Duhovnega življenja, Rio Bamba 562 Buenos Aires, Rep. Argentina.

Telefon uprave je: 47 Cuyo 0275.

Osebni obiski v upravi: za sedaj vsak dan, od 15. do 16. ure.

Naročnina znaša:

- a) Za Republiko Argentino in vse ameriške dežele, vključeno Severo-ameriške Združene države in Kanado, letno \$ 5.— m/n (arg. pap. pesov), milreis 20.—, severoameriški \$ 1.50, urugvajskih pap \$ 3.50, čilenskih \$ 35.—.
- b) Za evropske in vse ostale države: letno \$ 6.— (šest argentinskih pesov v papirju), ali Din 70.—, francoskih frankov 25.—, Lir 20.—, mark 4.50, holandskih gold. 2.50, šilingov 10.—, šterling 0.35, belgijskih frankov 35.—.

Da slehernemu omogočimo naročitev našega lista, sprejemamo na račun naročnine vsak znesek, tudi če nam ga pošljete v znamkah in bemo pošiljali naročniku list dva meseca za vsak plačani peso.

Naročnino je najboljše nakazati v argentinskih pesih m/n, bodisi v priporočenem pismu, bodisi potem bančnega čeka "sobre Buenos Aires", ali s poštnim girom, ne pa z bančnimi čeki, ki se glasijo na tuje valute.

Še ugodnejši način pošiljanja naročnine objavimo, ko bo Uprava korakoma organizirala zveze z dotičnimi deželami. Za danes moremo že sporočiti za:

(Nadaljevanje na 3. str. ovitka)

LA VIDA ESPIRITUAL

BUENOS AIRES, ARGENTINA

Redacción: Avalos 250, U. Telef. 59 (Pat.) 3919.

Administración: Rio Bamba 562, U. Telef. 47 (Cuyo) 0275.

Nasa izseljenska bodočnost

Bajo el título "El Hogar femenino eslavo" estamos publicando una serie de artículos sobre el problema de suma actualidad económico-social: buscar los modos como inducir a nuestra mujer emigrada para que se organizara en pleno vigor de su vida, cuando gana trabajando, para ser así preparada para los tiempos de adversidad, y no pensar recién en implorar ayuda, cuando ya es tarde.

Con referencia a los artículos mencionados y para completar el tema, lo tratamos en este artículo de fondo en su aspecto más general: la suerte triste del emigrante o sus hijos, que no ha podido prosperar sino vuelve exhausto y exprimido a su aldea natal, repatriado y condenado, concluir su vida en la vía crucis del "americano fracasado", como el pobre sostenido y sóportado con mala gana por su comuna, que tiene mil sinsabores propios y bien poca comprensión y compasión con sus hijos, que vuelven cargados de años y achaques a lugar de dólares y pesos.

La Redacción.

Ljubljanski Domoljub je prinesel v svoji številki 8 dne 8. avgusta 1934 znamenit uvodni članek, ki se nam zdi tudi za izseljence tako umesten in pomemben, da ga z dovoljenjem uredništva v celoti ponatiskujemo, čeprav ni pisan ne predvsem, ne nalašč za nas izseljence.

Vsak izmed nas se iz svoje domovine najbrže še dobro spominja občinskih revežev, v veliki meri bivših izseljencev, ki so pustili svojo mladost po raznih avstrijskih in nemških rudnikih, in "izseljenk", če jih smemo tako imenovati, ki so se kot služkinje izgarale po vsakovrstnih mestnih službah, končno pa so v breme in splošno nevoljo domači občini, ki jim je rezala na starost bridko grenak kruh.

Pričujoči članek prinašamo na uvodnem mestu, ker smo danes mi sami izseljenci, in nič ne vemo, kakšna bo naša bodočnost. Naj pravočasno vzbudi v nas neobhodno potrebno skrb za prihodnost. Hkrati opozarjamo ob tej priliki posebno slovenske izseljenke na naše članke v ženskem vestniku pod naslovom Slovenski ženski dom.

Uredništvo.

V lanskih Mohorjevih "Večernicah" je izšla Malešičeva povest "Izobčenci". V njej nam popisuje pisatelj med drugim pretresljivo usodo občinskih revežev. Dve sestri sta desetletja vzorno živeli in pridno delali v mestu ter si tudi precej prihranili za stara leta. Pa je prišla vojna, z njo razvrednotenje denarja, nato bo-

lezen in od dela onemogli sestri sta se znašli naenkrat kot občinski revi na ramah domovinske občine. Ta je skrbela zanji tako, da je prva že kmalu od lakote umrla v nekem hlevu na gnoju, druga pa ne dolgo za svojo sestro in ne dosti boljše.

To ni samo pretresljiva povest, kajti življenje nam dan na dan poraja na stotine takih in še hujših resničnih zgodb. Bajtarski sin ali hči odide, ker doma ni za vse dela in jela, v mesto ali po svetu za zaslužkom. Gara leta in desetletja, dokler ne obnemore. Marsikdo si res pomaga kako naprej, da mu na stara leta ni treba ravno beračiti, toda vsi niso tako srečni. Nekateri res poženejo vsak zasluženi denar sproti po grlu, marsikdo se pa kljub vsem trudom in prizadevanjem ne more in ne more opomoči. Slabi zaslužki, bolezni, brezposelnost, itd. so že v prejšnjih letih marsikateremu izseljencu onemogočili, da bi si prihranil kak znatnejši znesek. Pisec teh vrstic n. pr. dobro pozna ženo, ki je vse življenje pridno delala in vzorno živela. Bila je poročena z rokodelcem, imela enajst otrok, vse pošteno preživela in jih tudi preskrbela, toda med vojno ji je padel mož in še nekaj sinov, drugi otroci so ji pa že prva leta po vojni vsi pomrli. Tako je ostala končno — stara skoro šestdeset let — od mnogoštevilne rodbine sama na svetu in brez imetja. Šla je služiti, se na vso moč prizadevala, da bi se pošteno in z delom preživela, toda izčrpana ni mogla več zadovoljevati gospodinj in danes berači. Ta primer ni osamljen.

Zlasti se množe taki slučaji zadnja leta, ko divja povsod tolika gospodarska kriza ter z njo združena brezposelnost in majhni zaslužki. Nedavno smo v našem listu govorili o današnjih zaslužkih našega delavstva. Kdo na svetu more zahtevati, da naj si pri njih delavec še kaj prihrani. In posli po mestih? Na stotine naših služkinj zasluži komaj po 100—150 Din na mesec. Če potroši samo polovico za obleko in druge potrebščine, si ne more prihraniti vse leto niti 700 Din. A koliko tisočev je takih, ki ostajajo po cele mesece brez najmanjše svoje krivde brez zaslužka in jim nekaj tednov brezposelnosti poje še tiste dinarje, ki so si jih poprej pritrkali od ust. Tovarna zapre obrat in stotine ostanejo na cesti.

obrtnik sam nima kaj dela, zakaj mu bo potem pomočnik, kmet še za davke nima, kako naj plačuje pozimi še hlapca in deklo itd.

Pa kaj bi naštevati in dokazovali: kdor le nekoliko pravično pomisli, bo priznal, da si že v prejšnjih časih premnogi pri najboljši volji niso, kljub pridnemu delu in poštenemu življenju, mogli toliko prihraniti, da bi se na stara leta preživljali sami, danes je pa teh še neprimerno več.

Po naših postavah morajo za reveže skrbeti občine. Pokojni dr. Krek se je dolgo let jako prizadeval, da bi se uvedlo socialno zavarovanje, po katerem bi dobil vsak onemogel in potreben človek na stara leta od države pokojnino, toda žal ni uspel. Tako je ostala še vedno občinam dolžnost skrbeti za onemogle reveže. Nekdo pač mora, kajti živi ne morejo v zemljo, krasti ne smejo, a če je kdo vse življenje pošteno delal, mu nihče na svetu nima pravice vsiljevati na stara leta v otrple roke — beraške palice.

Tako kakor izvršujejo naše občine že od nekdaj to svojo dolžnost, je nedvomno prava sramota za današnjo dobo in za narod, ki hoče veljati za izobraženega in krščanskega. Kdo ne pozna naravnost nečloveške prakse, da so marsikje celo dojenčke prenašali "po numarah", a stari reveži so morali skoro povsod "na numare", kjer jim je bil skoro vsak grižljaj zagrenjen. Umirali so po hlevih in po šupah. Naše ljudstvo v splošnem ni ravno trdega srca in malokje odide revež čisto praznih rok iz hiše, toda občine so bile napram svojim revežem po veliki večini jako trdosrčne in neusmiljene.

To se je dalo razlagati deloma iz dosedanjih neprimernih postav, ki so urejale domovinstvo. Mlad fant je odšel od doma, pustil vse svoje moči v tujem mestu ter pomagal kopičiti tamošnje bogastvo. Ko je onemogel, so ga poslali nazaj v rojstno občino, ki naj ga vzdržuje. Da to ni prav, pove človeku že zdrava pamet. Pogosto so se pripetili slučajji, izvirajoči iz postav o domovinstvu, da je prišel na občinska ramena revež, ki svoje domovinske občine do tlej sploh nikoli videl ni, da, večkrat ni znal niti jezika prebivalstva domovinske občine. To se je pripetilo zlasti pogosto z vdovami

naših ljudi, ki so se v tujini oženili. Da so se občine upirale skrbeti za take "svoje" reveže, jim niti ni mogoče prehudo zameriti.

Današnji čas poraja revščino, kakršno zadnji rodovi ne pomnijo, zato postaja to vprašanje tako pereče kot še nikoli in z njegovo rešitvijo ni mogoče več odlašati.

Človek, ki je vse življenje pridno in pošteno delal, ima po vseh postavah pravico zahtevati, da se ga na stara leta obvaruje beraške palice in smrti v hlevu. Kdor tega načela ne prizna, ni ne človek in ne kristjan. Pravitako imajo tudi tisti, ki bi res radi delali, a nikakor ne dobe zaslužka ali pa ne morejo delati (n. pr. pohabljenici, nedorasle sirote itd.) pravico zahtevati tudi zase kos kruha, kajti božja narava rodi tudi danes ne samo dovolj za vse, ampak celo toliko, da neizmerne množine nujnih življenjskih potrebščin naravnost uničujejo.

Toda **kdo** naj skrbi za onemogle, za pohabljenice, za ostarele, za nedorasle sirote, ki nimajo nobenih svojcev? To je temelj vprašanja.

Po našem mnenju je čisto pravilno, da to skrb še nadalje ohranijo domovinske občine. Toda domovinstvo bi moralo biti urejeno tako, da ga dobi človek brez vsakih ovir tam, kjer je pustil svojo delovno moč in k stroškom za vzdrževanje bi se brezpogojno moralo pritegniti tiste, katerim je onemogli revež v svojih krepkih letih delal. Pravičnosti takega davka bi ne mogel oporekati nihče, a priti bi moral res prav ves in izključno le v prid tem revežem. Prepričani smo, da bi pri taki ureditvi vprašanja ponehal tudi dosedanji odpor občin proti skrbstvu za reveže.

Drugo temeljno vprašanje je pa: Kako?

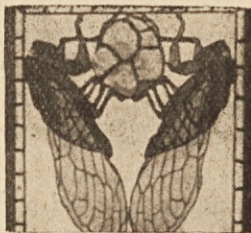
Oblika, v kateri so dozdam po naravi skrbele naše občine za svoje reveže, je prava sramota in je nekrščanska. "Numare" morajo izginiti, kajti — kakor smo dejali — revež, ki se je za družbo izgaral, ima po vseh postavah pravico zahtevati, da skrbi družba zanj, zato ne gre, da bi beračil po "numarah", kjer bi mu zagrenili vsak grižljaj. Mi za vsako ceno potrebujemo zadostno število sirotišnic, hiralnic, zavetišč za onemogle (ubožnice) itd., kjer bi

dobili vsi prizadeti dostojno preskrbe in bi tudi nekaj delali, kolikor še morejo.

Seveda pa ne moremo zahtevati, da bodo zidale in vzdrževale naše podeželske občine take stavbe, zato bi bilo treba, da bi se uredile te stvari po okrajih. Kakor so vzdrževali okrajni cestni odbori velik del naših cest, tako nujno potrebujemo tudi postave, ki bi osnovala okrajne ubožne odbore za skrbstvo za reveže, na račun njih domovinskih občin in s prispevki nekdanjih delodajalcev teh revežev.

S tako ureditvijo tega perečega in nujnega vprašanja bi bila rešena pri nas zadeva, ki nam je že dolgo v breme in v sramoto.

Bog daj, da bi v začetku omenjena Malešičeva povest v lanskim "Večernicah" vzbudila vsaj nekoliko vesti pri tistih, ki so poklicani o tem odločati. Nihče izmed nas pa ne sme pozabiti globoke evangelske besede: "Bodite usmiljeni, da boste usmiljenje našli."

Slovenske šolske sestre v Severni Ameriki

Za slovenske izseljence tako zaslužne slovenske šolske sestre praznujejo te dni pet in dvajsetletnico svojega plodonosnega delovanja v Severni Ameriki. Za to priliko se je obrnilo naše uredništvo na pristojno mesto za informacije, ki jih danes prinašamo našim cenjenim čitateljicam in čitateljem. Častitim šolskim sestram se v imenu njihovih številnih prijateljev-izseljencev iz srea zahvaljujemo za vse njihove trude in jim želimo tudi za naprej obilo uspehov in blagoslova.

Uredništvo.

Zanimivo je, da so ravno tako kakor v Južno tudi v Severno Ameriko Hrvatje poklicali mariborske slovenske šolske sestre. Po nasvetu gospoda župnika Kompareja se je namreč leta 1909 gospod župnik Davorin Krmpotič iz Kansas City, Kansas, obrnil na osrednjo hišo slovenskih šolskih sester v Maribor s prošnjo za domače učiteljice.

Štiri sestre so se javile za to svojevrstno delo: sestra Marija Avrelija, danes prednica v Formosi, sestra Marija Klotilda, sedaj že pokojna sestra Marija Pulherija, in predsednica sestra Marija Bonaventura. Dne 21. septembra 1909 so odpotovale v daljne, tuje in neznane kraje.

Pokojni lavantinski škof Mihael Napotnik je osebno prišel v mariborski zavod šolskih sester, da mašuje za potnice, jim podeli sveto obhajilo in jih navduši in blagoslovi za tako potrebno delo med slovenskimi izseljenci.

Vkreale so se v Hamburgu na ladjo President Grant. Pot jim je plačala župnija svetega Ivana v Kansas.

Ta pot je bila res misijonska. Vozile so se v četrtem razredu. Kabine so bile skrajno zanemarjene. Skozi velike špranje so se nemoteno izprehajale podgane. Vsi potniki so jih pomilovali.

V New Yorku so jih spravili na znani otok solza, odkoder jih je rešil gospod pater Kazimir Zakrajšek, današnji predsednik ljubljanske Rafaelove družbe za varstvo izseljencev in župnik novo-

ustanovljene župnije svetega Cirila in Metoda, ki se je takrat ravno mudil v New Yorku.

Po mnogih skrbeh in težavah so vendarle prišle na svoje stalno mesto v Kansas.

Iz hrvaške župnije so jih skoro poklicali Slovenci na svojo sosednjo župnijo v istem mestu Kansas City. Potem so jih hoteli imeti še drugi. Tekom prvih petindvajsetih let so prevzele samo v Severni Ameriki dvajset in pet novih postojank.

Potovanje iz Evrope v Ameriko so plačevale sestram skraja župnije, pozneje navadno kongregacije, Marijine družbe. Župnije, ki so sestre želele, so se morale obvezati, da jim bodo preskrbele primerno stanovanje z vsem potrebnim pohištvom. Tudi za luč in kurjavo morajo skrbeti župnije, katerim stavijo sestre na razpolago vse svoje moči in delo. Za druge potrebščine so dobivale skraja po 25 dolarjev na mesec, znesek, ki so ga župnije pozneje povečavale na 30, 35, 40, v Clevelandu celo na 50 dolarjev. V sedanji depresiji so jim plačo zopet nekaj znižali. Plačo jim mora preskrbeti župnik kakor pač ve in zna. Ponekod pobirajo v ta namen šolnino od otrok, ki obiskujejo farno šolo.

S poučevanjem slovenščine so danes zaradi državnih postav velike težave. Le tu in tam dobe kakšno uro tudi za materni jezik, drugače pa mora biti vse angleško. Svočas je bilo seveda vse drugače.

Šolska obveznost traja od sedmega do šestnajstega leta. Župnijske šole usposabljaajo otroke za meščanske, ki pa so navadno tudi priključene župnijskim. Katoličani morajo plačevati davke za javne šole, poleg tega pa še na svoje stroške vzdržujejo župnijske zasebne.

Poleg slovenskih šolskih sester iz Maribora poučuje na slovenskih in hrvaških župnijskih šolah v Severni Ameriki še cela vrsta drugih naših redovnic, zlasti dominikank, notredamk, benediktink in sester kongregacije Brezmadežne. Nekatero teh naših šol so zelo velike, saj šteje samo ena slovenska župnijska šola v Clevelandu tisoč sedemsto učencev in učenk.

VELIKA DOBROTNICA POLJSKEGA NARODA

Grofica Marija Zamojska spada po rodu med najstarejše poljsko plemstvo. Po plemenitosti srca pa med najodličnejše članice svojega naroda.

Njeno delo "Ave Marija" se bo predstavljalo tukaj v Buenos Airesu za časa Evharističnega Kongresa, in sicer pod protektoratom kardinala A. Hlonda, poljskega primasa.

Odlična Poljakinja je ustanoviteljica številnih vzgojevalnih in dobrodelnih zavodov. Pred nekaj leti je podarila poljski vladi razne nepremičnine v vrednosti mnogo milijonov dolarjev: stare gradove, na stotine hiš po najvažnejših mestih, a na stotisoče hektarjev zemljišča za Narodni park v Zakopanah, v najkrasnejšem delu poljske Tatre.

Predstava njenega dela "Ave Marija" na tako važnem mednarodnem kongresu kot bo Evharistični kongres, bo torej na čast ne samo Poljakom temveč vsem Slovanom sploh. Marija Zamojska bo dostojna predstavnica slovanske žene, ki je razumela, da rodovno plemstvo nalaga dolžnost, da ga spremlja plemenitost srca.

Vstrajnost je pot do uspeha

Kaj pomeni vztrajnost in odločna volja po napredku in blagostanju, nam najbolje kaže še pred kratkim najdivjejši del Argentine, Chaco.

Kraj, kjer ni bilo videti pred dobrimi petdesetimi leti drugega kakor neprehodne pragozdove in neobdelane divje poljane po katerih so kraljevali divji Indijanci predstavlja danes ogromno bogatstvo, vir velikih dohodkov in dobičkov, gospodarski prospah in blagostanje.

V kratkih potezah hočem s številkami dokazati kakšen da je ta napredek in kako velikopotezen in pomemben da je za Argentino, pa tudi za nas, jugoslovenske izseljence, kajti pozabiti ne smemo, da smo bili Jugoslovenci, čeravno ne Slovenci, tisti, ki so posebno veliko naredili za razvoj te pokrajine. Ponosni moramo biti na te slovanske pionirje, ki so prišli v do tedaj neprehodne divjine, ne strašeči se trudov in naporov, se naselili v teh krajih in s svojim p^otom odlično sodelovali pri prospahu in gospodarskem procvitu, v katerem se danes nahaja Argentina kljub vsej gospodarski krizi. Mnogo jih je sicer omagalo na trudapolni poti do uspeha, odšlo iz Chaca v druge dele Argentine, z upanjem, da si lažje pridobe toliko zaželjenega bogastva, zato pa tem večja čast onim, ki so vstrajali in se borili do končne zmage. Z mirno vestjo lahko trdim, da so si Jugoslovenci, ki so v Chacu ostali, pridobili še najboljše gospodarsko stališče.

Celo mnogi študirani Argentinci še danes mislijo, da je Chaco pustinja, sicer rodovitna, pa je klima žal neznosna radi grozne vročine. Predstavlja si ta teritorij kot nekakšno domeno Indijancev, kač in zverin.

V kakšni zmoti se nahajajo ti ljudje! Chaco je morda ena izmed najbolj zdravih argentinskih pokrajin. Res, da so nekatera močvirja nevarna radi mrzlice, toda močvirja so zelo maloštevilna.

Čakovska klima je suha, zdrava. Tudi, vročina ni neznosna. Res pokaže toplomer marsikaterikrat poleti nad 40° C. Toda upoštevati je treba, da je zrak vedno čist, napolnjen s prijetnim gozdnim ozonom; da skoro neprenehoma pihlja rahel veter in da je tudi višja temperatura mnogo znosnejša, kakor po zaduhlih buenosajreških ulicah, napolnjenih z asfaltovim in betonskim duhom.

Strah pred zvermi je prazna bajka. Če hočeš videti jaguarja ali pumo, ga je treba iti iskat legve in legve daleč v pragozdove. Pet let je že odkar sem prvič prišel v Chaco. Mnogokrat sem šel na lov, ne samo po močvirjih, temveč tudi po pragozdovih. Marsikatero žival sem imel priliko videti. Toda samo enkrat sem videl tigra, in še tega nad 30 legev, torej nad 150 kilometrov daleč od železniške proge. To je bilo v pokrajini, o kateri so mi pravili, da je prenapolnjena divjih zveri. In mislite, da je še ta tigerček čakal, da bi streljal nanj, ali da me je celo napadel? Kaj še! Lepo pobrisal jo je. On se me je zbal namesto da bi se jaz njega, in je tako dokazal, da je prav krotka zver.

Približno ista je s kačami. Teh je v resnici precej in se boš le s težavo oddaljil sto metrov iz vasi, da bi je ne videl. Toda pomisliti je treba, da je tudi kača, čeprav strupena, krotka živalica. Nikdar te ne bo napadla, če jo pustiš pri miru. Edina nevarnost obstoja v tvoji neprevidnosti, če nehote stopiš nanjo, ali jo kakorkoli razdražiš. V tem slučaju pa se pazi. Kajti strup je vseh vrst. Dobe se kače velike in male, malo, zelo in nič strupene. Najnevarnejše in najbolj strupene pravijo, da so najmanjše.

Do leta 1878 ni bilo v Chacu stalno naseljenega niti enega človeka belega plemena. Edini belci, so bili nekateri vojaki, razpostavljeni po posameznih fortinah, trdnjavah, seveda že bolj v provinci Santa Fé, ki so imeli nalogo braniti argentinski jug pred vpadi divjih indijanskih plemen.

Prvi, ki so se naselili v Chacu so bili naši narodni sosedje Furlani. Leta 1878 je prišlo po reki Paraná prvih sto furlanskih družin, ki so se naselile ob reki Rio Negro, v Puerto Tirol, kakor so ga pričeli imenovati, to je v bližini sedanjega mesta Resistencia,

glavnega mesta narodnega ozemlja Čako. Toda rodovitnost zemlje, katero so zasedli in uspeh, katerega so dosegli, so kmalu privabili znance in prijatelje prvih stoterih družin. Vedno nove trume tujcev so prihajale semkaj, se naseljevale in zasedale zemljo, katere je bilo vedno dovolj za vse, ki imajo veselje do dela, in je še dolgo bo.

Leta 1912. je bila končana prva državna železnica F.C.C.N.A., ki od zapada proti vzhodu, prav do reke Paraná, križa in seče ves Chaco ravno čez sredo. Naseljenci so si sedaj upali oddaljiti se od Resistencije in naseliti se ob liniji v notranjosti. Naši, Črnogorci, Bolgari in Bosanci so se prvi naselili v notranjost Chaca. Njihove so najpomembnejše kolonije: v okraju Machagay takozvana "La Tambora", v Quitilipi-ju, v Presidencia Roque Saenz Peña, kjer imajo svojo največjo kolonijo "La Cuchilla".

Na isti način, kakor je napredovala pokrajina ob železnici FCCNA vse do General Pinedo, bo v nekaj letih napredovala pokrajina ob novi železnici, ki vodi iz Saenz Peña v Metan, v provinci Salti, in ki križa drugi velik in rodoviten del Chaca. Danes je ta pokrajina skoro še povsem nenaseljena.

Napredek je bil na vseh straneh viden in je bilo beležiti v letu 1920 že 60.000 prebivalcev. Nad 24.000 hektarjev zemlje je bilo obdelanih in posejanih. Večina prebivalstva se je pa še vedno pečala z izsekavanjem gozdov, kar je donášalo lep dobiček, in z živinorejo. V Chacu so našteali leta 1920 nad 600.000 glav goveje živine!

Z ozirom na tako veliko število prebivalcev je razumljivo, da se je bila morala razviti že tudi industrija. Toda ta je bila leta 1920 še v prvih povojih in ni značila za Argentino ničesar. Kako je pa napredovala kaže dejstvo, da se je v kratkih 14 letih povspe-la na drugo mesto v republiki, kajti danes je Resistencia drugi najvažnejši argentinski industrijski center.

Pri zadnjem ljudskem štetju, ki se je vršilo letošnje leto, so našteali v Chacu 216.000 prebivalcev. 156.000 več kot leta 1920. Vsekakor rekorden napredek. Danes je v vsem Chacu obdelanih nad

300.000 hektarjev zemlje, od katerih jih je z bombažem posejanih 169.000 hektarjev. Nad 1.600.000 glav goveje živine se pase po rodovitnih poljanah. Chaco, ki je bil pred kratkim še prava divjina, je danes izborno urejen. Devet krajev nosi naslov "Municipalidad -- občina": Resistencia, Presidencia Roque Saenz Peña, Villa Angela, Charata, Quitilipi, Machagay, Presidente Plaza, Bermejo in General Pinedo. Resistencia se lahko ponaša, da je s svojimi 50.000 prebivalci eno izmed najlepših in najpomembnejših argentinskih mest.

Poleg teh deveterih občin imamo še 16 nekakšnih podobčin, takozvanih "Comisiones de fomento", od katerih bodo nekatere povzdignjene kmalu v vrsto občin, da le dosežejo predpisano število prebivalcev. Zakon pravi namreč, da se upostavi občina tedaj, ko se v obsegu 1 kilometra od železniške postaje naseli 3.000 prebivalcev. Nekatere podobčine bodo že v letošnjem letu dosegle prečišano število in bodo radi tega povišane. Pred denvi se je govorilo, da bodo dali občinsko samoupravo kraju Zapallar, kjer je med drugimi naseljenih nekaj Slovencev.

Uspevanje bombaža je največ pripomoglo, da se je pričela industrija s tolikšnim uspehom razvijati v Chacu. Danes je po celi pokrajini raztresenih 60 tovarn, takozvanih "Desmotadoras", ki čistijo bombaž od semena, in bombaž same stisnejo v zavoje, takozvane "fardos".

Bombaževo seme služi za izdelovanje olja. Večina argentinskega olja je pridelanega iz bombažnega semena. Devet čakovskih tovarn za pridobivanje olja iz bombažnega semena zaposluje po več sto delavcev. Samo v Resistenciji jih je šestero tako velikih.

Izborno so nekdanj zaslužili z izsekavanjem gozdov. V teh krajih obstoja dvanajst tovarn tanina. Danes je skoraj vsa ta produkcija v rokah kapitalistične družbe La Forestal Ltda., ki je produkcijo silno omejila. Kljub temu lesna industrija še danes živi več tisoč delavcev.

Argentinski filmi

Piše Franc Dalibor, Buenos Aires

XI. FILM:

Brezposelni

(Nadaljevanje)

Brezposelni so razdeljeni v "buscadores" (iskalce) in "fogoneros" (kurjače), po priliki kakor med moške in gospodinje. Iskalec zapušča kampament ter gre v mesto za svojim poslom, kurjač pa ostane doma, pospravlja, kadi, pije mate, umiva posodo, pere, pometa in skrbi za kuho. Oba se skupno trudita, da si čim bolj olajšata pezo življenja. Človeku ni dobro samemu biti!

Ob desetih zvečer morajo vsi brezposelni k počitku. To je policijska ordenanca, ki jo prav strogo izvršujejo. Mnogi "iskalci" zapuščajo kampament po noči in se šele lahko vrnejo ob 6 zjutraj. Ti se posvečajo prebiranju posod za izmečke, "tachos de basura", ki jih gospodinje vsak večer postavijo pred vrata buenosaireških hiš, da jih drugo jutro izprazni "basurero", pobiralec smeti, v svoj veliki občinski voz. Tem posodam za izmečke imajo mnogi brezposelni zahvaliti svoj borni obstanek. V njih najdejo vsega mogočega: papir zavzema prvo mesto, potem črevlji, obrabljene tkanine, pa tudi razna živila. Vzlic vsej krizi je še danes v Buenos Airesu mnogo tisoč ljudi, ki nimajo psov in pomečejo prav bogate živilske ostanke v posodo za izmečke. Celi nedotaknjeni telečji zrezki romajo včasih v to posodo. Neki brezposeln Katalunec mi je zatrjeval, da je našel že cel nedotaknjen bederček zlatorumeno praženega piščanca. Seveda so to izjeme. Ali kruha je baje v teh posodah vedno na pretek. Kajpak je neestetično ter nehigijenično dajati v zobe ostanke drugih. Ali sila kola lomi. "Malce poperemo, malce pobrišemo, malce popečemo, pa je večerja gotova", mi je zatrjeval Katalunec "saj je ogenj največji uničevalec vseh mikrobov!"

Iskalci papirja so morda na najslabšem. Za 100 kg obrabljene-

ga papirja jim plačajo \$ 1.50. In da ga nabere v eni noči 100 kg mora biti presneti kavelje!

Malo boljše se godi iskalcem tkanin. Za kilogram rabijene tkanine plačujejo čistilnice tkanin 16—18 ctvs.; ali dandanes se najde malo teh tkanin v posodah za izmečke, v tem je tragika. Dandanes hodijo židovski ter arabski prekupovalci od hiše do hiše in kupujejo obrabljene tkanine, kar buenosaireske služkinje dobro vedó ter jih ne mečejo več v posode za izmečke.

Nekateri se posvečujejo ribolovu v reki La Plata. Vsaj za prehrano dobijo, ker v Argentini doslej še nimamo ribiškkih kart kot v stari domovini, marveč je ribolov vsakomur prost.

Včasih se približajo kampamentu tudi "obiski". Večinoma lju dje gornjih desetih tisočev, ki se pripeljejo v leskečih se avtomobilih, občudujejo nepoznano jim mizerijo, z nasmehom na ustnih jo komentirajo ter se oddaljijo v senčnate drevorede palermskega parka. Malokdo se zmisli, da so ti brezposelni njegovi bratje. Človeška sebičnost je brez meje!

Še enkrat, med dva tisoč brezposelnimi gotovo ne bo brez delomrznežev. Svet bi sicer ne bil nepopolni svet in ljudje ne slabi ljudje. Ali uverjen sem, ako bi nekega dne prišel človek ter zaklical: "Prijetelji imam delo, dobro in pošteno plačano", mislim, da bi se živahno mesto brezposelnih mahoma spremenilo v puščavo.

**
*

Brezposeln, Argentinec, criollo, mi je pravil:

"Dali so nam policijsko nadzorstvo in zdravstveno postajo. Ali dela nam niso dali. Razdelili so nas po narodnostih, reglamentirali so nam življenje. Ob desetih zvečer postavijo stražniki kordon in dotlej moramo biti vsi v naših pločevinastih kolibah. Da so nam vsaj pustili prostost! To je bilo edino kar smo imeli: prostost! Vsaka skupina ima svojega reditelja, ki ga pa malo spoštujemo, ker ga nismo izvolili mi, ker nam ga je vrinila oblast."

Drugi mi je pripovedoval:

"Ne iščite v kampamentu brezposelnih delomrznežev. Tu so same pridne roke, ki hočejo delati, ki bi lahko delali, pa so brez dela,

Ljudje ki so jih privabile v Argentino pravljice o bogati Ameriki, kjer je baje več milijonarjev kot cestnih pometačev. Najbednejši so tisti, ki ne znajo ni deset besed kasteljanskega jezika, ter vsled pomanjkljive predizobrazbe nimajo upanja, da bi se ga kmalu priučili. Tu v kampamentu imamo pa tudi visoko naobražene ljudi, ljudi, ki govoré po 6—7 jezikov, ki so študirali visoke šole, ki so prepotovali pol sveta, ki so videli boljše čase, ki vedó mnogo — pa gredó iskat kosti in umazan papir kakor vsak drugi. Tukaj smo vsi enaki. . . . in ako bi se današnji svet spremenil v eno samo mesto brezposelnih, lahko bi ga bilo urediti. . . . Jaz sem Čeh. Mehanik. Študiral sem srednjo obrtno šolo v Brnu. Tu nimam nobenega sorodnika. V Evropi še manj. Že 2 leti sem brezposeln. Nisem delomrznež. V stari domovini imam ženo in dva otroka. Vsako noč sanjam o ladji, ki me bo peljala k njim. Šest mesecev sem zamar iskal dela, zapravlil sem skromne prihranke, ki sem jih imel, nakar sem se pridružil kampamentu. Ali za eno se imam zahvaliti posebno kampamentu: jeziki so tvorili za mene vedno posebno privlačnost. Ako ostanem še eno leto v kampamentu, se bom vrnil iz tega Babilona cel Mezzofanti. Tu sem se naučil že 7 jezikov. Trenotno se bavim z arabščino. Kako pravi argentinski pregovor? "No hay mal que por bien no venga! — Vsaka stvar ima tudi svojo dobro stran!"

**
*

Portugalec, moj naslednji intervjuiranec, spada k skupini iskalcev t. j. "buscadores". Je izmed onih, ki ponoči iščejo kosti in papir. Tiho in udano mi izpričuje svoje trpljenje. Vsega upognjenega, bledičnega, sivega sem smatral za starca, dasi mi je zatrjeval, da ima šele 36 let:

"Bil sem izmed prvih naseljencev v kampamentu in poznal sem mnogo hujše dneve: glad, mraz in poniževanje. V želodcu je krulil glad, po ulicah je vihrala burja. Popolnoma demoraliziran in potr sem se končno odločil, da poprosim v okolici kolodvora Retiro za kakšne centave. Zašpehani klobuk sem si potegnul skoró na oči, s krajci suknje sem si zakril vrat in brado, in šel brez cilja. Večkrat

se mi je vzbudila želja, da ogovorim koga, ali vselej mi je vdaril tok krvi v glavo in nadaljeval sem svojo pot. Končno sem ogovoril mlad parček, ki je prihajal s postaje. Nista mi odgovorila. Obrnil sem se na starca z dragocenim kožuhom, ki me je odklonil z neprijazno kretnjo. Slišal sem kesneje mladega fantina, ki je rekel svoji spremljevalki: "beračijo, da lahko pijejo". — Pa je bilo že cele tri dni in noči, da nisem imel grižljaja v ustih. Moj prvi poizkus beračenja je torej klaverno končal... Pol mrtev gladú, mraza in sramú sem se napotil proti reki ter se zarotil, da ne bom nikdar več beračil. Ko sem obupano postavljajl nogo pred nogo po parku Retiro sem naletel na druga v trpljenju. Bil je Litvanec. Imel je 40 centavov ter jih je po bratovsko delil z menoj. Vsedla sva se v mlekarno ter pogoltnila vsak po eno belo kavo s 3 kifeljci. Mislil sem si, da še ni vse izgubljeno, dokler se bomo podpirali vsaj tisti, ki ne premoremo več kot 40 stotink.

Danes je za drobce boljše. Sem knjigovez in neke ljudomile redovnice mi dajo vsak teden par knjig v vezavo. Ali primernega orodja nimam."

**
*

Kakor so mi pravili Hrvati in Slovenci, je na pustni torek umrl v kolibi št. 534 Nemeec Aleksander Fresch, ki je bil v Argentini brez slehernih sorodnikov. Policija je takoj po ugotovljeni smrti zahtevala "Asistencio público", ki je mrtveca prepeljala v "Morgue", da ga raztelesijo, nakar so ga prav gotovo vpepelili.

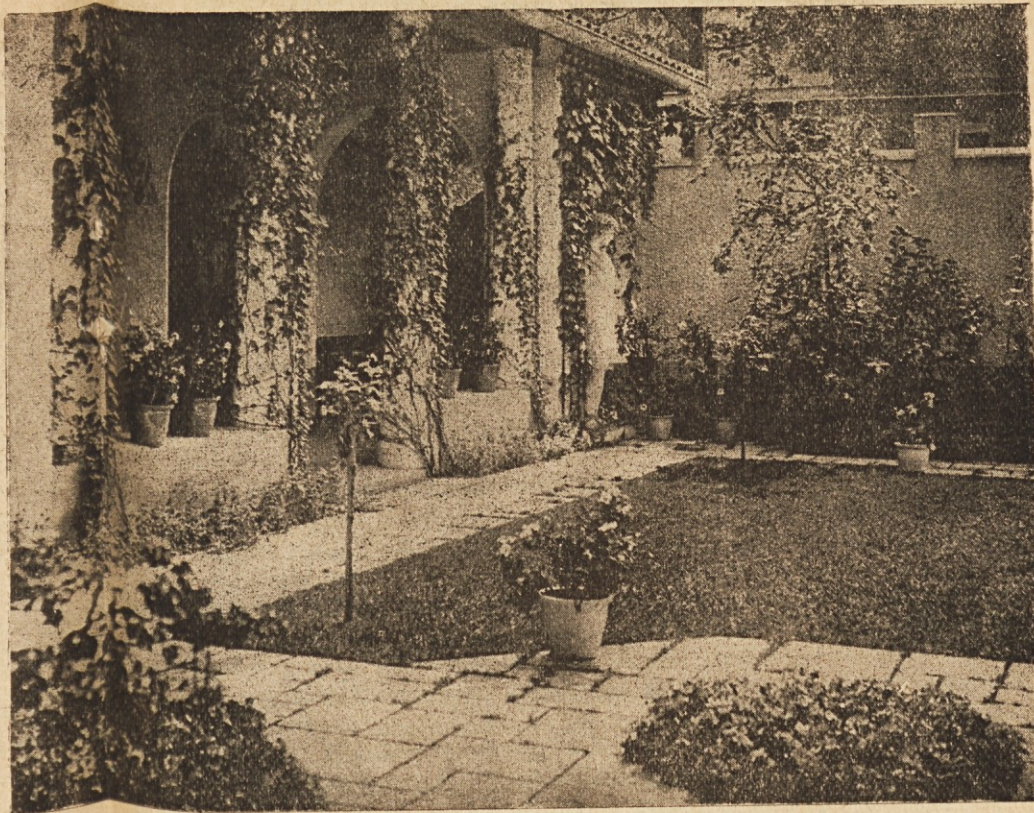
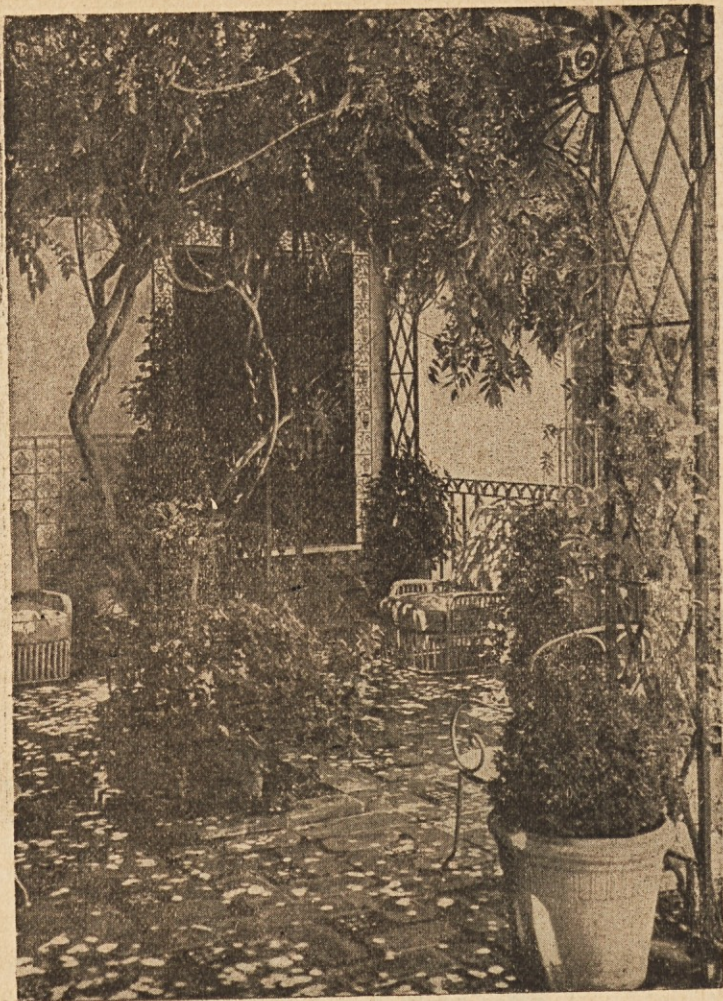
Nobeden njegovih sotrpinov ne ve ničesar o njegovi prošlosti. Ni imel ne znancev, ne prijateljev. In ni podatkov, da bi mogli obvestiti vsaj sorodnike. Svojo sramoto in mizerijo je skrnil v kament brezposelnih. Med onimi, ki so se kakor on, razporočili z človeško družbo, je mirno čakal smrti, ki ga je poljubila baš na pustni torek, ko je vse okrog njega prekipevalo veselja in razposajenosti...

Mogel bi se bil rešiti predčasne smrti, če bi bil zaprosil policijo, da se ga internira v kaki bolnici. Toda prišel je v kament odločen v njem umreti in ponesti seboj v grob zgodovino

svojega življenja. Medtem pa je tuberkuloza neprestano glodala po njegovih preperelih pljučih.

V dnevih karnevala čutijo brezposelni bolj kakor kadarkoli svojo zapuščenost in bridkost. Samo Fresch je izražal svoje zadovoljstvo. Pravil je, da se počuti boljše, in da bo šel gledat karnevalski sprevod. Kašelj se mu je ublažil, lica so mu porudela in oči so mu lesketale. . . . Maškare so se vozile v avtomobilih okrog kampamenta in Fresch je posedal ob vratih svoje kolibe ter jih pozdavljal z robcem. To je bilo v soboto in nedeljo. V ponedeljek se je počutil slabo in se je iz svojega ležišča smehljajal ko mu je donel na uho vrišč maškar, bogatih buenosajreških maškar, ki so se prešerno vozile okrog kampamenta brezposelnih, kakor bi se hotele posmehovati onim, ki se ne morejo zabavati. . . V torek zjutraj ni bilo več smeha, ne glasu na njegovih ustnah. Vse prigovarjanje sodrugov, da bi zapustil kakšno sporočilo za svoje sorodnike je bilo brezuspešno. Na pustni torek, ko se vse raduje, je zaprl oči za večno. V njegovi edini zapuščini, starem kovčku, so oblasti našle diplomu tehnične visoke šole v Hannoveru ter člansko izkaznico inženirske zbornice v Filadelfiji. . . .

PATIO

Besede patio ni mogoče doslovno prestaviti na slovensko, ker Slovenci patijev pač nimamo in ne poznamo.

Patio je skrbno urejeno in negovano dvorišče španskih in južno-ameriških hiš, združeno navadno vsaj z majhnim vrtičkom. Patio po starorimskih vzorcih zgrajenih španskih hiš, ki same na sebi in v splošnem nikakor niso tako skrbno urejene, kakor po skozi steklena vrata.

Povdarjamo, da je večina argentinskih, in celo buenosajreških hiš še danes pritličnih. Neboderi so urejeni po modernih severoameriških in evropskih načrtih in nudijo svojim stanovaleem namesto res udobnih patijev celo vrsto drugih ugodnosti. Posebno so skrbno izrabljene asoteje, v vrtove, igrišča, in včasih naravnost parke izpremenjene ravne strehe. Ker Buenos Aires skoro ne pozna snega, so namreč do mala vse strehe ravne.

CERKVENI KOLEDAR

16. september — sedemnajsta pobinkoštna nedelja — slovenske božje službe po navadi ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.

17. september — ponedeljek — spominski dan, ko se bile asiškemu ubožcu Frančišku vtisnjene rane Kristusove na rokah, nogah in na prsih.

18. september — torek — spomin svetega duhovnika in redovnika Jožefa Kupertinskega.

19. september — sredo — spomin svetega škofa Januarija in tovarišev mučencev, ki so bili za časa cesarja Dioklecijana do smrti mučeni zaradi stanovitne vere v Kristusa. Posebno znani so tako imenovani Januarjevi čudeži v Neapolju.

20. september — četrtek — spomin svetih staršev Eustahija in Teopiste, ki sta bila hkrati z obema sinovoma Agapitom in Teopistom do smrti mučena zaradi stanovitne vere v Kristusa.

21. september — petek — spomin svetega Mateja, apostola, ki je tudi prvi popisal življenje Gospodovo in je bil v Etiopiji do smrti mučen zaradi stanovitnega oznanjevanja njegovega evangelija.

22. september — sobota — spomin svetega redovnika in poznejšega škofa Tomaža de Villa Nova.

23. september — osemnajsta pobinkoštna nedelja — slovenske božje službe na Paternalu, Avalos 260, po navadi.

CERKVENA KRONIKA

Zakrament svetega zakona sta sklenila Frančiška Mavrič in Ivan Kralj pred pričama Ivanom Valentinčič in Valentinom Kralj. Bilo srečno!

Zakrament svetega krsta je prejel Ernest Karl Besednjak, kateremu sta botrovala Jožefa Cigoj in Jožef Besednjak, in kateremu želimo vse najboljše.

Bratje!

Opominjam vas jaz, jetnik v Gospodu (1);

Živite, kakor se spodobi za poklic, (2) v katerega ste poklicani:

v vsej ponižnosti in krotkosti, s potrpežljivostjo;

drug drugega prenašajte v ljubezni (3) in se trudite, da ohranite edinost duha z vezjo miru;

eno telo (4) in en Duh, kakor ste bili tudi poklicani k enemu upanju svojega poklica;

en Gospod, ena vera, en krst;

en Bog in Oče vseh, ki nad vsemi in po vseh (5) in v vseh.

(1) Pričujoče nedeljsko berilo je izbrano iz pisma, ki ga je pisal apostol Pavel iz svojega rimskega ujetništva kristjanom v Efezu, tedanjem velikem maloazijskem mestu. V ječi je bil zaradi stanovitnega in vestnega oznanjevanja krščanske vere.

(2) Kristjani smo poklicani v zveličanje. Kakor je torej odličen njihov poklic, izveličanje v nebesih, tako naj bo čednostno in odlično tudi njihovo življenje.

(3) Zaradi medsebojne ljubezni, ki jo Kristus zahteva od svojih vernikov, potrpite drug z drugim, z napakami in slabostmi vernikov, svojih bratov in sestrá.

(4) Kristjani moramo biti v vseh stvareh med seboj edini, enih misli, posebno pa edini v delovanju, brez medsebojnih preprirov in razdorov, ker smo v vsem ena sama enota: eno skrivnostno Kristusovo telo, ki je Cerkev, ki jo preveva in v nji deluje spet en sam Sveti Duh. Tudi imamo en in isti cilj, eno in isto upanje, eno vero, en krst, enega gospoda, enega Boga in Očeta.

(5) Po vseh deluje, da dosega svoje namene.

Nedeljska misel, ki jo je mogoče povzeti iz današnjega berila in ki jo večkrat med tednom prevdarjaj:

Kakšno je Tvoje razmerje, ki si katoliški izseljenec, do Tvoje slovenske katoliške izseljenske skupnosti, do skupne domače božje službe, koliko si že koristil, in koliko si že škodil slovenski katoliški izseljenski skupnosti, skupnosti, ki jo apostol tako priporoča?

Posebnost prihodnjega tedna bo misijon po radiju. Od sobote 15. septembra do sobote dne 22. septembra bosta oba znana buenosajreška govornika prelat dr. Gustav Franceschi in dr. Anton Caggiano govorila po radiju vsak večer od 19.15 do 20.15. Med odmori bo buenosajreški bogoslovski zbor iz Villa Devoto pel misijonske pesmi. Celotni spored bosta prenašala Radio Mayo L S 3 (valovna dolžina 476 m) in Transradio L S X (valovna dolžina 28.9 m). Radio postaje po vseh španskih državah so naprošene, da prenašajo spored tudi še na svojih valovnih dolžinah.

Kateri bodo poslušali misijonske govore, prejeli v nedeljo dne 23. septembra sveto obhajilo in se udeležili spravne procesije, morejo prejeti svetoletne odpustke. 23. september je kot priprava na veliki kongres, dan skupnega svetega obhajila za vso Južno in Srednjo Ameriko. V župniji svete Neže, Avalos 260, se bo vršila pravna procesija ob 11h dopoldne, neposredno po slovenski sveti maši.

Ker so se po vseh buenosajreških župnijah že vršili misijoni, ki so bili redno prav dobro obiskani, so namenjeni misijonski govori predvsem tistim, ki takrat niso mogli v cerkev: bolnikom, čakarerjem, ki imajo dostikrat po petdeset, sto in še več kilometrov do najbližje cerkve. Poleg privatnikov bodo poslušali te misijonske govore vojaki, jetniki, dijaki po zavodih, potniki na ladjah. Že dolgo se vršijo velike priprave, da bo misijon čimbolj uspel. Na velikem patiju župnjišča svete Neže bo postavljen močan zvočnik, ki bo prenešen v slučaju slabega vremena v cerkev.

Slovenski pripravljalni odbor zaključuje svoje zbirke za štiri nove prapore. Kdor želi darovati kaj v ta namen, naj vpiše svoj dar na nabiralno polo, ki jih imajo vsi odborniki bratovščine, ali pa naj odda svoj dar Slovenski katoliški misiji, Avalos 250.

Zastave slovenske skupine bodo slovesno blagoslovljene v nedeljo dne 30. septembra, o čemer bomo prihodnjič natančneje poročali.

APOSTOLSKA DELA

In Gospod mu je rekel: "Vstani in pojdi v ulico, ki se imenuje Ravna, (79) in vprašaj v hiši Judovi po nekem Taržanu, Savlu po imenu; kajti glej, on moli in je videl v prikazni, da je vstopil mož po imenu Ananija, in položil nanj roke, da bi spregledal." (80) Ananija je odgovoril: "Gospod, slišal sem o tem možu od mnogih, koliko hudega je storil tvojim svetim (81) v Jeruzalemu; in tukaj ima oblast od velikih duhovnikov, zvezati vse, kateri kličejo tvoje ime." Gospod pa mu je rekel: "Pojdi, zakaj on mi je orodje, ki sem ga izvolil, da ponese moje ime pred pogane in kralje in sinove Izraelove. In jaz mu bom pokazal, koliko mora trpeti za moje ime."

Ananija je šel in stopil v hišo; in položil je nanj roke ter rekel: "Savel, brat, Gospod Jezus, ki se ti je prikazal na poti, po kateri si šel, me je poslal, da spregledaš in boš napolnjen s Svetim Duhom." In takoj so padle z njegovih oči kakor luskinine in je spregledal. Vstal je in bil krščen; in vzel je jedi ter se pokrepčal.

Bival je nekaj dni z učenci, ki so bili v Damasku, in je takoj v shodnicah oznanjal o Jezusu, da je Sin božji. Vsi, ki so ga slišali, so se zavzeli in so govorili: "Ali ni ta tisti, ki je v Jeruzalemu take zatiral, kateri so klicali to ime, in je zato semkaj prišel, da bi take odvedel zvezane pred velike duhovnike?" Savel pa je nastopal z vedno večjo močjo in vznemirjal Jude, ki so prebivali v Damasku, dokazujoč, da je ta Kristus.

(79) V apostolski dobi je bila to glavna cesta v Damasku. Bila je 30 m široka in krasile so jo dolge vrste korintskih stebrov.

(80) Istočasno, ko je Gospod v prikazni govoril Ananiju, je Savel molil in imel prikazen, v kateri je bil opozorjen na to, kaj se bo zgodilo. — Ako so svetopisemske besede v 12. vrsti opomba Lukova, moramo prevesti: "...Vprašaj v hiši Judovi po nekem Taržanu, Savlu po imenu, kajti glej, on moli." (12 In videl je Savel v prikazni itd.)

(81) "Svetim", to je kristjanom (prim. tudi Apd 9, 32. 41; 26, 10). Apostol Pavel je vernike posebno rad nazival s tem imenom.

Malo katekizma za naše male

Prišel je k Janezu tudi Jezus, ki je imel takrat okoli trideset let. Jezus je hotel prejeti Janezov krst, a Janez mu je branil in je rekel: "Jaz sem potreben, da me ti krstiš, pa hodiš ti k meni!" Jezus je odgovoril: "Božja volja je, da me krstiš." Tedaj je Janez privolil in ga je krstil.

Po krstu je Jezus stopil iz vode in je molil. In glej, odprla so se nebesa in Sveti Duh v podobi goloba je prišel nad Jezusa, in glas se je zaslíšal iz nebes: "Ta je moj ljubljeni Sin."

Od Jordana je šel Jezus v puščavo. Tam se je postil 40 dni in 40 noči. Potem je šel med ljudi in je začel javno učiti.

Kje je Janez Krstnik Jezusa krstil?

Janez Krstnik je Jezusa krstil v reki Jordanu

Kaj se je zgodilo, ko je bil Jezus krščen?

Ko je bil Jezus krščen, so se odprla nebesa, iz nebes je prišel nad Jezusa Sveti Duh v podobi goloba in Bog Oče je rekel: Ta je moj ljubljeni Sin.

Pomni. Jezus se je postil 40 dni. Nam pa cerkev v cerkvenih zapovedih zapoveduje: **Posti se zapovedane postne dni!**

Argentinska postna zapoved, ki velja tudi za nas, določa na kratko takole:

Strog post, to je pritrgranje v jedi in zdržnost mesnih jedi je zapovedana: pepelnično sredo in vse petke štiridesetdnevnega posta, sicer nobenkrat več.

Pritrgranje v jedi brez zdržnosti mesnih jedi je zapovedano vse srede štiridesetdnevnega posta, veliki četrtek, kvatrni petek pred božičem, in dan pred božičem.

Samo zdržnost mesnih jedi brez pritrgranja v jedi je zapovedana binkoštno soboto, dan pred praznikom apostolov Petra in Pavla in pred praznikom Marijinega Vnebovzjetja.

Iz tega vidimo, da je argentinska postna zapoved mnogo lažja, kakor doma na Slovenske ali sicer po svetu. Zlasti je v Argentini dovoljeno jesti ob petkih meso in odpadejo vsi kvatrni posti izvzemši zgoraj omenjenega petka pred božičem.

SLOVENSKI ŽENSKI DOM

(Nadaljevanje)

Značaj ženskega delovanja mora torej tvoriti metodo na polju socialno-gospodarske zaščite izseljene Slovenke.

Ta značaj tvorijo dve glavni lastnosti:

Smisel za vsakdanje, neposredne življenske potrebe in smisel za korake, s katerimi se jih more zadovoljiti,

in njen materinski nagon, ki se izraža v **požrtvovalnem** a **ob enem praktičnem** delu za bližnjega, tudi kadar nima svojih lastnih otrok.

Če se najde primerna oblika za vršitev nalog Slovenskega ženskega doma, bodo zaradi teh dveh lastnosti, in še če bodo izseljenke res same sodelovale, uspehi mnogo konkretnejši, nego se jih je doseglo samo z moškimi metodami velikih načrtov v teoriji in s še — večjimi stroški v praksi.

Kaj ne potrjuje naše trditve da moški vse prerad leta do oblakov a na vsakdanje malenkostne potrebe pa pozablja, okolnost, da nimamo **niti ene izseljenske izaslanice**? Čeprav bi vendar šele ženska mogla imeti polno razumevanje za potrebe izseljenk in otrok!

Če pride do kakšnih uspehov na polju programa Slovenskega ženskega doma, do delovanja na polju neznatnih vsakdanjih skrbi, in s sodelovanjem žen samih, bi šele prišli do potrebnega dopol-

nila državne skrbi za izseljenca, ker bi se šele tedaj vse delo postavilo na realna tla.

IV. — Jedro vprašanja

Če bi polagali splošna vprašanja življenskih nalog, nadlog in težav v eno škatljo, vprašanja ki se tičejo izseljene Slovenke, pa v drugo škatljo, ločeno eno od drugega, bi ne prišli daleč.

Življenska vprašanja so v bistvu za izseljeno Slovenko ista, kakoršna bi bila, če bi bila ostala doma. Kar se je spremenilo, so zunanje, nove okolnosti, v katere je prišla. V slučaju Slovenke v Argentini so celo ugodnejše — kot že rečeno — nego okolnosti v njeni stari domovini.

Ker je bistvo isto, je treba delovati in združiti se v zvezi z domovino. Ker so tukajšnje okolnosti ugodnejše imamo dolžnost, da od tukaj izide inicijativa in opora za to, česar v ostareli Evropi ni mogoče doseči.

Jedro delovanja Slovenskega ženskega doma more biti torej edino v tem, da se Slovenke združijo in delujejo na rešitvi **svoje življenske usode kot ženskega dela človeštva**, usode, za katero je moški pokazal doslej preklicano malo razumevanja.

Dom mora postati ustanova, ki bo dala Slovenki **občutek gotovosti**, da bo mogla zaključiti svoje življenje **kot se človeškemu bitju spodobi**.

Te gotovosti dandanes posamezna ženska nima. Še moškemu je težko, če se postara sam. Kaj pa ženska! Že v normalnih časih so bila stara leta za "staro devico", za "staro teto" itd. pregrenka. Zato so vse tako hrepenele priti v zakonski jarem. Danes pa niti omožena ženska nemore gledati brez skrbi v bodočnost. Časi so tako nestalni, da je položaj družine samo od danes do jutri. Mati se postara, dvajset, trideset let skrbi in truda na strani moža ji more z njegovo smrtjo in "padcem valute" čez noč vzeti ves plod truda in jo postaviti na ulico. Tudi če je vzgojila otroke, ne more biti gotova, da jim bo boljše, ko se poženijo in pomože. Velikokrat še večja revščina kot pri nji sami. To če so dobri. Pa če pride

v družino slaba snaha ali slab zet? Ostarela mati je vsem na potu. Po tolikih letih truda, dela in požrtvovanja čutiti, kako je človek mlademu rodu na potu, kako takorekoč vprašujejo: "Kdaj že pojdeš na Čakarito? potrebujemo sobo kjer spiš, in rabimo košek kruha, ki ga nam poješ!"

Jedro vprašanja je torej v temle: Vsak človeški rod ima rešiti svojo nalogo, deloma za sebe, deloma za bodočnost človeštva, to je za prihodnji rod dokler ta ni sposoben da sfrči iz gnezda. Ob enem ko skrbimo za prihodnji rod, ne smemo pozabiti na sebe. Kadar mladi rod dozori prevzame na svoje rame dolžnosti svoje dobe. Mi, od prejšnjega rodu, moramo gledati, da mu pri tem ne bomo na potu, torej, moramo pravočasno skrbeti tudi za sebe, da po mogočnosti ne ostnemo v breme mladim. To velja še posebno za ženske. A tega danes posameznica ne more doseči osamljena, temveč edino na podlagi skupnega, združenega dela.

Zato, drage čitateljice: premišlujte o tem, o čemur smo se pogovorili, priglašujte se in sporočajte svoje mnenje o nalogah, delu in sredstvih Slovenskega ženskega doma.

(Nadaljevanje sledi).

Ščepec soli

Goste imaš. Tudi v najboljši obleki je treba stopiti v kuhinjo. Mimogrede, sama ne veš kdaj in kako, zapaziš na svoji najboljši obleki velik in ostuden masten madež. Kakšna nesreča! — Vzemi ščepec soli, potrosi ga na madež čez in čez, počakaj par minut in — madeža ni nikjer več. Sol je pobrala iz obleke vso svežo maščobo.

Rdeče vino Ti je kanilo na snežno bel prt. Ne razburjaj se. Vzemi ščepec soli, potresi jo na madež, ki bo kmalu izginil.

Ravno tako odstraniš lahko iz kateregakoli blaga vse sveže sadne madeže, samo izplakni potem omadeževano blago še v mlačni vodi.

Za jajčni sneg, ki ga je treba pri tako marsikateri jedi, nimaš ne časa ne potrpljenja. Prideni beljakom ščepec soli in kmalu boš imela lepo trd sneg.

Kožica s katero snažiš šipe, je postala trda in skoro nerabna. Splahni jo v slani vodi in bo spet mehka in uporabna.

Krožniki, ki jih redko rabiš, porumene, če jih rabiš pogosto, pa se obra-

bijo in odrgnejo. Deni na krpico ščepec soli, zdrgni jih z njimi in bodo spet lepi.

Ravno tako snaži medene posode, samo da namoči krpico v jesih in jo potem potresi s soljo. Še boljša je za čiščenje kovin limona potresena s soljo.

Sveže madeže črnila na belem prtju potresi s soljo in bodo takoj izginili.

Zimska volnena obleka je postala nesnažna in je izgubila prvotne žive barve. Potresi jo s soljo in skrtači in obledele barve bodo kakor nove.

Pravkar narezano cvetje bo mnogo dalje sveže, če prideneš vodi v katero je postavljeno, ščepec soli.

Preproga v sobi sčasoma obledi. Potresi jo s soljo i nskrtači, in blede barve bodo oživele, perproga pa bo kakor nova.

Pletene stole, košare za na trg ali za cvetje skrtači s slano vodo in posuši na solneč, če hočeš, da bodo kakor nove.

Če začutiš prehlad v grlu, grgraj mlačno slano vodo. Prehlad bo izginil, če si začela dovolj zgodaj, in ne bo prišlo do zbiranja gnoja.

Kozarce in steklene sklede boš najboljše osnažila s soljo. Drgni jih s suho soljo in sol bo pobrala iz njih vso nesnago in ves prah.

Zamaščene deske, lesene krožnike, žlice itd. boš najboljše osnažila s soljo.

Utrujene noge skoplji v topli vodi, ki si ji pridejala pest soli.

Če Te je pičila čebela ali kaka druga žuželka, potresi na ~~bolno~~ mesto soli, bo hitro veliko boljše.

Na opeklino devaj solne obkladke.

Za revmatizem nasuj soli v vrečico, jo razgrej in položi na boleče mesto. Ponavljaj večkrat tako in bolečine bodo močno ponehale.

Poglej, kako Ti lahko pomaga ščepec soli, ki ga imaš vedno pri rokah, iz marsikaterere zadrege. Samo večkrat in dobro preberi te nasvete, da se jih boš lahko hitro spomnila, kadar bi katerega rabila.

PARA TI. Ob priliki prihodnjega Mednarodnega Evarhističnega Kongresa bo izdala revija **PARA TI** posebno številko na 160 STRANEH izredno izbrane vsebine. Med tem veliko število krasnih, deloma barvanih slik.

Marija Ličen, Buenos Aires:

Moja domovina

Daleč, daleč čez morjé
proti Trstu in Gorici,
tja mi plovejo spomini,
tjakaj si želi sree.

Tja v Vipavo, Rihemberg,
kjer prijatelji, domači,
name mislijo, jaz nanje,
tjakaj si želi sree.

Tam je moja domovina,
tam je moja rojstna hiša,
ceste bele in potoki,
mojih mladih dni spomin.

Davno so minuli časi
ko vas zrlo je oko,
sem med vami se igrala
mlado deklet brezskrbno.

Duša budna, koprneča
vsako noč še tja poplava,
vse pregleđa, vse pozdravi
zvestega poljubi srčno.

STORŽEK

(Nadaljevanje).

“Z Bogom, spake! Spomnita se pregovora, ki pravi: “Kar vrag v mlin pripelje, se vse v otrobe zmelje!”

“Ne zapusti nas!”

“...as!” je ponovil Maček.

“Zbogom, spake Spominjajta se pregovora, ki pravi: “Kdor ukrade bližnjemu suktnjo, gre navadno nag pod zemljo v luknjo...”

Tako je rekel Storžek in s Pepkom sta mirno nadaljevala svojo pot, dokler nista napravila še sto korakov in nato zapazila ob neki stezi sredi polja lepo slamnato kočo, ki je bila pokrita z opeko in korci.

“V tej koči mora kdo prebivati,” je rekel Storžek. “Pojdiva tja in potrkajva!”

Res sta šla h koči in potrkala.

“Kdo je?” se je odzval od znotraj tih glasek.

“Ubožca očka in sin sva, brez kruha in brez strehe,” je odgovoril dondek.

“Obrnita ključ in vrata se odpro!” je rekel glasek.

Storžek je obrnil ključ in vrata so se odprla. Ko sta vstopila sta pogledala sem, sta pogledala tja, a zapazila nista nikogar.

“Kje pa je gospodar?” je vprašal Storžek začuden.

“Tu zgoraj!”

Očka in sin sta se ozrla proti stropu in zagledala na nekem tramu Murna Marnjača.

“Zdaj me nazivaš “moj dragi Murnček”, kaj ne! Ali se pa kdaj spomniš, kako si zagnal vame leseno kladivo, da bi me spodil iz svoje hiše?...”

“Prav imaš, Murnček! Spodi zdaj pa ti mene... Zaženi vame leseno kladivo, a imej usmiljenje z mojim ubogim očkom!...”

“Usmilim se očeta in tudi sina. Hotel sem te le spomniti na grdo nevljudnost in te poučiti, da moramo biti na tem svetu, če le moremo, prijazni z vsemi, če hočemo biti deležni v času potrebe enake vljudnosti!”

“Prav imaš, Murnček, da si me opomnil in nauk, ki si mi ga dal, si ohranim v spominu. Toda povej mi, kako si prišel do te lepe kože?”

“Kočo mi je včeraj podarila neka ljubezniva koza, ki je imela dlako lepe modre barve.”

“In koza, kam je šla?” je vprašal Storžek sila radoveden.

“Ne vem.”

“In kdaj se vrne?”

“Ne vrne se več. Včeraj se je poslovila vsa potrta in zdelo se je, da meketaje pravi: “Ubogi Storžek... ne bom ga videla več... Morski volk ga je ta trenutek lepo prebavil!...”

“Kaj je rekla prav tako?... Tedaj je bila ona... ona, moja draga Sojka!...” je začel Storžek tožiti vzdihovaje in sunkoma jokajoč.

Ko se je zjokal, si je obrisal oči in pripravil slamnato posteljico, kamor je legel stari Pepek. Nato je še vprašal Storžek Murna Marnjača:

“Povej mi, Murnček, kje bi mogel dobiti kozarček mleka za ubogega očka?”

“Tri polja odtod je vrtnar Pušljjar, ki ima molzne krave. Pojdi k njemu in dobiš boš mleko, ki ga iščeš.”

* * *

Storžek je tekel k vrtnarju in vrtnar je rekel:

“Koliko mleka bi rad?”

“Rad bi ga poln kozarec.”

“Kozarec mleka stane groš.”

• “Niti pare nimam,” je odgovoril dondek ves pobit in žalosten.

“Potem ne bo nič, dondek moj,” je odvrnil vrtnar. “Če nimaš ti niti pare, nimam jaz niti naprstnik mleka.”

“Pa nič!” je rekel Storžek in hotel oditi.

“Počakaj malo!” je rekel Pušljjar. “Lahko se še zmeniva. Ali bi bil pripravljen, da bi mi vlekel s šripecem vodo?”

“Kaj je to škripec?”

“Škripec je tako kolo, s katerim si pomagamo vleči vodo iz vodnjaka, da zalivamo vrtove.”

“Poskusim!”

Pušljjar ga je peljal na vrt in mu pokazal, kako mora vleči s škripecem vodo. Storžek je začel koj z delom, a preden je privlekel iz globine sto veder vode, je bil ves v potu od glave do nog. Takega napora ni še pomnil.

“Doslej je vlačil vodo moj osel,” je rekel vrtnar. “a danes je uboga žival pri koncu.”

“Ali bi mi ga pokazali?” je vprašal Storžek.

“Rad.”

Komaj je vstopil Storžek v hlev, je zapazil lepega osla, ki je ležal na slami in bil ves zdelan od stradanja in prevelikega dela. Ko ga je pozorno pogledal, je rekel užaloščen sam pri sebi:

“Tega osla moram pa poznati! Ni mi nova prikazen!”

In nagnil se je do njega in ga vprašal v oslovskem narečju:
"Kdo si?"

Na to vprašanje je osel odprl ugašajoče oči in je odgovoril jecljajoč v istem narečju:

"Ko... de... lja... sem..."

Potem je zaprl oči in izdahnul.

"O, ubogi Kodelja!" je vzkliknil Storžek polglasno in zgrabil pest slame in si z njo obrisal solze, ki so mu tekle čez lice.

"Kaj te tako gane osel, ki te nič ne stane?" je rekel vrtnar.

"Kaj naj napravim jaz, ki sem ga kupil za kupček dinarjev?"

"Povem vam... moj prijatelj je bil!..."

"Tvoj prijatelj?"

"Moj sošolec!..."

"Kako?!" je zaklical Pušljjar in prasnul v smeh. "Kako?! Kaj si imel osle za sošolce? To so bile lepe šole, ki si jih napravil!..."

Storžka so Pušljjarjeve besede zadele v živo in ni odgovoril, vzel je svoj kozarec toplega mleka in se vrnil v kočo.

(Nadaljevanje sledi)

Katerekoli slovenske knjige Vam preskrbimo pod najugodnejšimi pogoji. — Pišite po cenik in natančna navodila.

**CIRILOVA KNJIGARNA
MARIBOR, JUGOSLAVIJA**

Pri najboljši volji Vam Vaši ne morejo pisati vseh novic iz domačih krajev, Vi bi pa radi vse vedeli. — Naročite si zato Slovenskega gospodarja iz Maribora, ki Vam jih bo vsak teden sproti prinašal, poleg mnogih poučnih člankov in drugih zanimivosti. — Naročnina: za celo leto Din 64.— ali šest pesov m/n.

Naslov:

**UPRAVA SLOVENSKEGA
GOSPODARJA
MARIBOR, Jugoslavija**

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

— BUENOS AIRES —

CENTRALA:

25 de Mayo 151—159,
Av. L. N. Alem 150

PODRUŽNICA:

Corrientes 3223/37
Mercado de Abasto

ODDELEK ZA IZSELJENCE

s svojimi pododdelki

HRANILNICA, NAKAZILA, PREKOMORSKE PREVOZNICE

Izseljenčeva pošta: Pisma iz domovine si morete dati pošiljati na naš

SLOVENSKI ODDELEK

kjer jih podignete, ali od koder Vam jih pošljemo za Vami na kamp.

SLOVENSKI IZSELJENCI NA NEMSKEM

se morejo naročiti na "Duhovno življenje" s tem, da pošljejo naročnino na zavod "Deutsch-Südamerikanische Bank, Berlin, Mehrenstrasse 20, z oznako naj se pošlje na naš tukajšnji naslov za račun "Duhovno življenje", Buenos Aires.

ALI VAM JE NAŠ LIST VŠEČ?

Pridobite mu torej novih prijateljev in naročnikov, da nas bo več in bo lahko še boljši in obsežnejši.

Pokažite ga svojim znancem in prijateljem!

Pošljite nam naslove vseh, ki našega lista še ne poznajo, pa sodite, da bi si ga naročili, če bi ga poznali.

Napišite njihove naslove na ta list, ki ga iztrgajte in pošljite naši upravi:
RIO BAMBA 562, BUENOS AIRES, REP. ARGENTINA. Uprava jim bo poslala potem eno ali dve številki na ogled.

Hvala!

1.

2.

3.

4.

OPTICA FOTO E. FERRO

Vse foto potrebščine — 20% popusta na optiko

LAVALLE 1242 U. T. 35-5800

**Dr. JUAN ANGEL
MARTINOLICH**

odvetnik

MONTEVIDEO 481

U. T. 35-5223

ŽENSKA ROČNA DELA

Izvršujejo se točno in solidno vsa v stroko spadajoča naročila. — Med drugim: prti, risani na blagu, od \$ 2.90 naprej, žepni robci, z monogramom vred po \$ 2.80 pol ducata.

CASA EURASIA — Nueva York 3410

(ena kvadra od Avenida San Martin 6200)

Edina slovenska brivnica na Paternalu — Paz Soldan 4979 —
Se priporoča: Leopold Zavrtnik

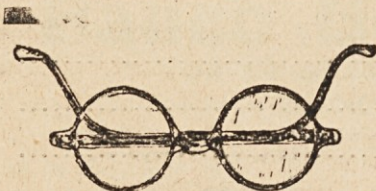
Slovenska čevljarnica
Paz Soldan 4983
Anton Saksida

SLOVENSKA KROJAČNICA IN TRGOVINA

z manufakturnim blagom po konkurenčnih cenah.
Priporoča se: **Sebastian Mozetič**

Buenos Aires

OSORIO 5025 (La Paternal)

Očala, navadna \$ 2.50; z okvirjem imitacija. Karej \$ 5.—; okvir za očala \$ 2.50; stekla za očala: eno \$ 1.50, obe \$ 2.50.

Optika

TEOFILO MOUCHARD
CERRITO 378

Telefon: 35 (Lib.) - 2819

ZAVOD NAŠIH ŠOLSKIH

SESTER v ROSARIJU

ulica BUENOS AIRES 1831

sprejema na stanovanje in hrano deklice, ki obiskujejo notranjo ali kakšno drugo, zunanjo šolo.

ZAVOD

SV. GIRILA IN METODA

sprejema dečke v popolno varstvo.
Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO
C.G.B.A. (Bs. Aires)

Buenos Aires — Banco Germánico, Av. L. N. Alem 150. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Buenos Aires — Banco Holandés, Bmé Mitre 234. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Buenos Aires, La Paternal. — J. Živec, Osorio 5087, sprejema naročnino in oglase.

Jugoslavija: dokler ne uredimo poštno čekovnega računa pošiljajte naročnino Zadrudni gospodarski banki v Ljubljani, Miklošičeva cesta, s pripombo: za Duhovno življenje, Buenos Aires.

Brasil: Banco Holandés, Sao Paulo, Rua (ulica) Alvares Penteado 23.

Francosko, Belgija in Luksemburg: V dogovoru smo s pariško banko slovenskih izseljencev Baruch et Cie.

Holandsko: Hollandsche Bank — Unie N. V., Heerengracht 432, Amsterdam, Holandia.

Nemško: Deutsch-Südamerikanische Bank A. G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

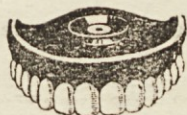
Severna Amerika: V dogovoru smo z velikim bančnim zavodom, ki ima podružnice po vseh večjih ameriških mestih.

Ameriška Slovanska, Založba Buenos Aires - Sao Paulo - Chicago
Editorial Eslavo Americana Buenos Aires - Sao Paulo - Chicago

CLINICA DENTAL DEL PLATA

CARLOS PELLEGRINI 311 esq. SARMIENTO

Sprejema vsak delavnik od 9—11.30 in od 14—18

Delamo brez bolečin. Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—. Zlate krone 22karatne \$ 14.—. Garantirano celotno zobovje. Brezplačna posvetovanja. Samo prvovrstno in garantirano delo. Naročniki dobe 10 % popusta, če se izkažejo pri ordinaciji z zadnjo številko našega lista.

TICHY JOSE

Klavnica — Prekajevalnica — Tovarna
klobas — Zaloga masti

Tovarna: Trellier 2251-53. U. T. 68, Mataderos 429

Prodajalna: Calle 25 de Mayo 758. U. T. 31, Retiro 4823

Podružnice: Avda. Leandro N. Alem 822

Cabildo 1386 (Belgrano) U. T. 73 - 3570.

Kaj pravite, ali Vam je všeč naš list v novi obliki? Ali mislite, da bo res v korist slovenskim izseljencem? Prevdarite, prosimo, in nam tudi Vi sporočite svoje mnenje in želje, da jih, če le mogoče, upoštevamo. Od mnogih strani dobivamo namreč obilo priznanj.

Pa tudi pomagajte nam! Pomagajte nam delati dobro!

Kako?

Z dobrohotnimi nasveti in vsestranskim sodelovanjem! Veseli bomo vsakega Vašega sporočila, posebno vsakega sestavka s katerim bi obogatili vsebino lista in slovenskemu izseljenstvu še več koristili. Seveda moramo ob tej priliki povdariti, da značaj lista ne dopušča, da bi objavljali dnevne zanimivosti in vesti, za kar imamo na razpolago druge liste, ampak samo članke in sestavke stalne vrednosti.

Ker povsod velja stari slovenski pregovor, da *dā* zrno do zrna pogačo in kamen do kamna palačo, je tudi vsak naš naročnik hkrati naš sodelavec. Tem večji, čim bolj točno plača svojo naročnino. Posebno velik pa, kdor širi list med svoje prijatelje. Čim več bo naročnikov, toliko boljši, lepši in večji bo lahko naš list za isto ceno, kar bo naša neprestana želja in prizadevanje.

Povdariti moramo, da smo toliko bolj navezani na vestno plačujoče naročnike, ker ne dobimo od nikoder nobene podpore, kar je treba danes vsekakor povdariti, in ker nočemo, ne moremo in ne bomo sprejemali niti oglasov, ki pomenijo poniževanje naročnikov, in delajo vtis, kakor da smo Slovani čreda pohotnih razuzdancev, pa so ji žalibog kljub temu polni posebno slovenski izseljenski listi v Južni Ameriki. Take oglase smo zaradi časti in koristi naših naročnikov že morali odkloniti, čeprav so nam ponudili zanje jako ugodna plačila.

Čeprav ne mnogo, jih je med slovenskimi izseljenci vendar nekaj, ki jim je bila sreča veliko bolj mila, kakor izseljeni slovenski splošnosti. Posebno med izseljenimi slovenskimi ženami in dekleti, ki so tudi že po naravi bolj dovzetne za vse dobro in plemenito. Zato se posebno nanje obračam z vljudno prošnjo, naj prispevajo v naš **T I S K O V N I S K L A D**, ki ga z današnjo številko odpiramo.

Iz **T I S K O V N E G A S K L A D A** bomo plačevali naročnine za liste, ki jih želimo pošiljati v vse bolnice koder imajo stalno slovenske bolnike in bolnice, nadalje brezposelnim, ki si želijo našega lista, pa si ga ne morejo plačati in so se že ponovno obrnili na nas za brezplačno dostavljanje, ki pa nam je v današnjih razmerah in v zadovoljivem številu za enkrat žal še nemogoče, za naše slovenske izseljenske šolske tečaje po raznih deželah, itd.

Pomagajte nam torej delati dobro ! Svoj dar za **T I S K O V N I S K L A D** pošljite bodisi upravi v Rio Bamba 562, bodisi ga oddajte kateremu izmed naših kobradorjev, zahtevajte pa vsakokrat pismeno potrdilo.

V našem listu bomo sproti objavljali imena darovalcev in v **T I S K O V N I S K L A D** darovane svote, kakor tudi imena vseh tistih, katerim bomo pošiljali list iz tega tiskovnega sklada.

Hvaležni Vam bomo za sporočila in naslove bolnišnic, v kateri se redno in stalno zdravijo naši bolni izseljenci, kakor tudi imena vseh tistih, ki bi naš list radi čitali, pa nikakor ne zmorejo naročnine. Vljudno pa prosimo samo za imena resnično potrebnih, ker vsaj skrajja niti vsem njihovim željam ne bomo mogli ustreči.

Pomagajte nam delati dobro!